

Gratulerer, du skal skrive høringsinnspill! Her har du en liten guide som kan hjelpe deg litt på veien. Der det er markert i **gult** skal du fylle inn detaljer som passer med saken du skriver høringsinnspill om. Det som er markert i **grønt** er eksempler på hva som kan stå, her er eksemplene hentet fra et høringsinnspill om arealnøytralitet. Nederst i dokumentet finner du høringsinnspillet som eksemplene er hentet fra i sin helhet. Men! Ikke alle høringer om arealnøytralitet er like, så husk å lese gjennom og forsikre deg om at det stemmer overens med forslaget du sender inn innspill på.

Når du skriver høringsinnspill, skal du skrive om hva Natur og Ungdom mener om forslaget som er stilt, men også gjerne komme med forslag til punkter som bør legges til. Dersom du er uenig i forslaget som er stilt kan du komme med punkter om hva som bør skje i stedet for det som er foreslått. For eksempel at et prosjekt bør skrinlegges eller at det må settes av midler til å kartlegge naturverdiene i et område.

Lykke til!

Natur og Ungdom takker for muligheten til å gi innspill til denne høringen.

Vi mener det fremlagte forslaget om (sett inn sak) (arealnøytralitet) er (fyll inn hva du mener om forslaget) (en treffsikker løsning på et globalt problem som Norge med internasjonale naturavtaler har forpliktet seg til å imøtekomme både på lokalt og internasjonalt nivå.)

(overskrift om saken) (Arealnøytralitet)

(En liten innledning om saken. Her skal ditt perspektiv på saken komme tydelig frem, du legger premisset for kravene dine. Kom gjerne med konkret fakta fra saken og begrunn hvorfor dette er relevant for beslutningen som blir tatt. Skriver du for eksempel om et prosjekt som er planlagt i et sårbart naturområde, kan du komme med fakta om naturtypene, hvorfor de er viktige i økosystemet, men også skrive om naturens egenverdi, naturavtalen og viktigheten av vern. Du må ikke være redd for at det er vinklet i en spesiell retning, men prøv å holde det litt forklarende i stedet for argumenterende, ikke begynn å stille krav enda. 2-4 avsnitt er fint, men det kan også være lenger hvis det er mye som må frem.)

(Flere kommuner arbeider i skrivende stund med å utarbeide modeller for arealnøytralitet. Rammene for disse prosjektene tillater vekst i kommunen så lenge det er innenfor et allerede bebyggt område i nærheten av kollektivknutepunkt.

Et viktig prinsipp for disse modellene er at kunnskapen skal deles mellom kommuner, og at man etter et vedtak om arealnøytralitet i sin kommune har rom for å utforske hvordan det best kan forenes med kommunens produksjonsmidler.

En arealnøytral kommune gir fortsatt rom for lokalt næringsliv, men stiller krav til hvordan man skal forvalte og fordele kommunens begrensede areal. Det vil oppleves mer relevant for miljøbevisst ungdom å flytte tilbake til en kommune som tar deres framtid på alvor, og som er framsynt i arealbruken.)

(her fortsetter forrige punkt, legg gjerne inn noen underoverskrifter dersom du skriver om noe spesifikt) (Nordre Follo)

(Nordre Follo kommunes arbeid med arealnøytralitet er forbilledlig ambisiøst, samtidig som de har maktet å gjøre arealnøytralitet ukontroversielt.

Selv om arealnøytralitet er en treffsikker løsning på nedbyggingsproblematikk, sikrer det ikke kvaliteten på naturverdiene som blir bevart. Blant annet vil et flatehogd skogområde fortsatt regnes som et bevart naturområde.

Dette har Nordre Follo løst med følgende formulering i sin kommuneplan:

“Friluftsliv og vern skal være det bærende grunnlag i forvaltningen av Ski kommuneskoger.”.

Kommunen har konkludert med at flatehogst ikke er forenelig med prioriteringen av friluftsliv og vern. Dette er et godt eksempel på effektiv bevaring av naturverdier og økosystemtjenester, som f.eks. karbonlagring i skog. Samtidig gir dette stort spillerom for bærekraftig bruk av naturen, både i form av friluftsliv, jakt og fiske og lukkede hogstformer.)

(meningsbærende overskrift som passer med kravene dine) (Ambisiøs arealforvaltning haster)

(Innledning til kravene dine. Her skal du være argumenterende. Bygg opp et eller to argumenter på et par setninger som passer med kravene dine. Knytt gjerne argumenter opp mot faktaene/forklaringen din fra forrige punkt, og bruk dette avsnittet til å beskrive hva konkret som må skje i forbindelse med det du legger frem. Fokuser på det aller viktigste/overordnede i innspillet ditt, det vil si essensen i det du mener at må bli gjort. Du kan også tenke på det på denne måten: hva er fellesnevneren for kravene sine? Kan for eksempel være at det må være bedre mekanismer for å forhindre utbygging av vernede områder. Dette vil være det overordnede kravet ditt, bruk det for å bygge opp innledningen din.)

(Norske kommuner har liten oversikt over hvilke naturressurser og verneverdier de selv sitter på. Kartleggingen av norsk natur går tregere enn beslagleggingen av naturområdene, og vi risikerer å miste verdifulle arter før vi i det hele tatt har oppdaget dem.

Kommunene trenger en tentativ oversikt over hvilke naturtyper som er høyest prioriterte objekter for vern, og hvilke områder som har høyest prioritet for restaurering.

Om Norge har ambisjon om å nå det vedtatte målet om 30% vern av all natur, og minst 10% skogvern i Norge krever det ambisiøse planer fra beslutningstakere og treffsikre insentiver for kommunene.)

(Sett opp en liste med krav. Bruk gjerne formuleringen “Natur og Ungdom ber Stortinget om...”)

- **(Natur og Ungdom ber Stortinget om å bevilge øremerkede midler til minst ett årsverk for naturvernrådgiver i hver kommune.**
- **Natur og ungdom ber Stortinget om å bevilge midler til teknologiutvikling for helhetlig kartlegging av norsk natur.**
- **Natur og ungdom ber Stortinget om å innføre et nasjonalt naturbudsjett i Norge.**
- **Natur og ungdom ber Stortinget om å fastslå at prinsipp om vern, friluftsliv og urfolksinteresser vurderes over andre interesser.)**

Natur og ungdom (sett inn din mening om forslaget) (stiller seg bak) representantforslaget fra representantene (sett inn etternavn på representantene som har stilt forslaget) (Haug, Berg og Hansson).

Vennlig hilsen fra Natur og ungdom

Ved (sett inn lokallag/fylkeslag) (faggruppe for natur): (sett inn navnene på de som er med på å sende inn høringsinnspillet) (Mari Qviller, Tale Ryste, Aleksander Snarheim og Eri Melhus).

Innspillet malen er basert på i sin helhet:

Natur og Ungdom takker for muligheten til å gi innspill til denne høringen.

Vi mener det fremlagte forslaget om arealnøytralitet er en treffsikker løsning på et globalt problem som Norge med internasjonale naturavtaler har forpliktet seg til å imøtekomme både på lokalt og internasjonalt nivå.

Arealnøytralitet

Flere kommuner arbeider i skrivende stund med å utarbeide modeller for arealnøytralitet. Rammene for disse prosjektene tillater vekst i kommunen så lenge det er innenfor et allerede bebyggt område i nærheten av kollektivknutepunkt.

Et viktig prinsipp for disse modellene er at kunnskapen skal deles mellom kommuner, og at man etter et vedtak om arealnøytralitet i sin kommune har rom for å utforske hvordan det best kan forenes med kommunens produksjonsmidler.

En arealnøytral kommune gir fortsatt rom for lokalt næringsliv, men stiller krav til hvordan man skal forvalte og fordele kommunens begrensede areal. Det vil oppleves mer relevant for miljøbevisst ungdom å flytte tilbake til en kommune som tar deres framtid på alvor, og som er framsynt i arealbruken.

Nordre Follo

Nordre Follo kommunes arbeid med arealnøytralitet er forbilledlig ambisiøst, samtidig som de har maktet å gjøre arealnøytralitet ukontroversielt.

Selv om arealnøytralitet er en treffsikker løsning på nedbyggingsproblematikk, sikrer det ikke kvaliteten på naturverdiene som blir bevart. Blant annet vil et flatehogd skogområde fortsatt regnes som et bevart naturområde.

Dette har Nordre Follo løst med følgende formulering i sin kommuneplan:

“Friluftsliv og vern skal være det bærende grunnlag i forvaltningen av Ski kommuneskoger.”.

Kommunen har konkludert med at flatehogst ikke er forenelig med prioriteringen av friluftsliv og vern. Dette er et godt eksempel på effektiv bevaring av naturverdier og økosystemtjenester, som f.eks. karbonlagring i skog. Samtidig gir dette stort spillerom for bærekraftig bruk av naturen, både i form av friluftsliv, jakt og fiske og lukkede hogstformer.

Ambisiøs arealforvaltning haster

Norske kommuner har liten oversikt over hvilke naturressurser og verneverdier de selv sitter på. Kartleggingen av norsk natur går tregere enn beslagleggingen av naturområdene, og vi risikerer å miste verdifulle arter før vi i det hele tatt har oppdaget dem.

Kommunene trenger en tentativ oversikt over hvilke naturtyper som er høyest prioriterte objekter for vern, og hvilke områder som har høyest prioritet for restaurering.

Om Norge har ambisjon om å nå det vedtatte målet om 30% vern av all natur, og minst 10% skogvern i Norge krever det ambisiøse planer fra beslutningstakere og treffsikre insentiver for kommunene.

- **Natur og Ungdom ber Stortinget om å bevilge øremerkede midler til minst ett årsverk for naturvernrådgiver i hver kommune.**

- **Natur og ungdom ber Stortinget om å bevilge midler til teknologiutvikling for helhetlig kartlegging av norsk natur.**
- **Natur og ungdom ber Stortinget om å innføre et nasjonalt naturbudsjett i Norge.**
- **Natur og ungdom ber Stortinget om å fastslå at prinsipp om vern, friluftsliv og urfolksinteresser vurderes over andre interesser.**

Natur og ungdom stiller seg bak representantforslaget fra representantene Haug, Berg og Hansson.

Vennlig hilsen fra Natur og ungdom

Ved faggruppe for natur: Mari Qviller, Tale Ryste, Aleksander Snarheim og Eri Melhus.